

Eijsden-Margraten: 3 juli 2025
Onderwerp: Voortgangsrapportage RES ZL 2025

Bezoekadres:

Amerikaplein 1
6269 DA Margraten

Servicepunt:

Breusterhof 2
6245 EL Eijsden

Postadres:

Postbus 10
6269 ZG Margraten

tel.: 14043

of: +31 (0)43 458 8488

fax: +31 (0)43 458 8400

info@eijsden-margraten.nl

www.eijsden-margraten.nl

IBAN BNG:

NL46BNGH0285148680

BIC: BNGHNL2G

Geachte raadsleden,

De Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg (RES ZL), vastgesteld door de gemeenteraad Eijsden-Margraten in 2021, is het regionale kader voor de opwekbijdrage duurzame elektriciteit aan de landelijke energietransitie. Bij deze informeren wij u over de Voortgangsrapportage 2025 en het Programmaplan 2025 van de RES ZL. Beide zijn vastgesteld in de Stuurgroep RES ZL op 21 mei 2025.

Voortgangsrapportage 2025

Afspraak is dat alle RES-regio's over de voortgang tweejaarlijks landelijk rapporteren aan het Nationaal Programma RES (NPRES), voor het eerst in 2023. In die rapportage werd al benoemd dat ruimtelijke druk en netcongestie stevige knelpunten vormden. Door andere ruimtelijke opgaven zoals woningbouw, het behoud van het landschap en de mogelijke komst van de Einstein Telescope stond het bod al sterk onder druk. Ten tijde van de voortgangsrapportage 2023 was slechts 9 tot 11 procent van het bod gerealiseerd en de pijlpijn droogde snel op.

In de nu voorliggende rapportage 2025 wordt eveneens geconcludeerd dat Zuid-Limburg sterk achterloopt op het realiseren van haar bod van 1,333 Terawattuur (TWh) grootschalige duurzame elektriciteitsopwek voor 2030. De meest recent beschikbare cijfers zijn van juli 2024. Daaruit blijkt dat Zuid-Limburg slechts 16,6% van dit bod heeft gerealiseerd. Voor een groot deel van de ambitie (0,891 TWh) zijn nog geen grootschalige projecten uitgewerkt. Gezien de benodigde vergunningsprocessen voor grootschalige projecten is de resterende tijd tot 2030 voor realisatie feitelijk te kort.

Kernconclusies uit de rapportage zijn:

- Oorzaken: Netcongestie, strengere provinciale regelgeving, uitsluitingsgebieden zoals die rond de Einstein Telescope, en bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak dat onder druk staat.
- Projecten zijn stilgevallen: Belangrijke projecten zoals windenergie Parkstad-Zuid en meerdere zonneparken liggen stil, waardoor de pijlpijn opdroogt.
- Vertraging netuitbreiding: Belangrijke netwerkverzwaringen, zoals uitbreiding van het HS/MS-station Graetheide, zijn vertraagd tot tussen 2031 en 2034.



Behandeld door :
Bijlage(n) : 2
Documentkenmerk(en) : 955575 en 956869



Uw brief van : 05-06-2025
Uw kenmerk :
Pagina : 1 van 3
Ons kenmerk : Z/25/273616/955578



.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

- Focus op wel haalbare initiatieven: De regio zet stevig in op zon-op-dak, solar carports, het OER-traject (Opwek van Energie op Rijksvastgoed) en slimme lokale oplossingen zoals energiehubs en verbruik achter de meter.
- Regionale samenwerking: Hoewel verbeterd, ervaren kleinere gemeenten soms afstand tot de RES-organisatie. Gerichte regionale ondersteuning van gemeenten blijkt wel effectief.

De komende jaren richten we ons lokaal met name op¹:

- Het realiseren van zonnepanelen op grote daken (bestaande en nieuwe panden groter dan 285 m²), parkeerplaatsen (solar carports gecombineerd met laadinfra) en braakliggende gronden.
- Grootschalige initiatieven, zoals de Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER).

Vooruitblik: Programmaplan RES ZL 2025

De ambitie om het bod van 1,333 TWh op te wekken blijft staan, maar het tijdpad loopt door tot na 2030. De voortgangsrapportage laat al zien dat er ondanks de belemmeringen mogelijkheden blijven om voortgang te boeken. Dit vraagt om een scherpe prioritering, realisme over haalbaarheid, én verdere versterking van de regionale samenwerking en ondersteuning van gemeenten.

Het nieuwe Programmaplan RES ZL 2025 markeert deze heroriëntatie. Om de gemeenten de handvatten te kunnen bieden die nodig zijn om opwekking te realiseren focust de RES ZL zich in 2025 op de volgende punten:

1. De RES ZL verbreedt haar focus van alleen hernieuwbare energie opwek in de gebouwde omgeving naar samen bouwen aan het energiesysteem van de toekomst:
 - Aanjagen en ondersteunen van nieuwe initiatieven voor grootschalige opwekking.
 - Breder kijken naar hoe hernieuwbare energie kan worden geïntegreerd in het bestaande elektriciteitsnetwerk.
 - Ervoor zorgen dat energie lokaal blijft, zodat het net niet overbelast raakt en projecten gerealiseerd kunnen worden.
 - Energie toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar houden voor iedereen.
2. Om het energiesysteem van de toekomst te ontwikkelen en te bouwen is samenwerking cruciaal. De RES ZL zet in op het bundelen van krachten, kennis en capaciteit om gemeenten beter te ondersteunen, de kracht van samen:
 - Kennisdelen en gezamenlijk werken aan vraagstukken zorgt ervoor dat gemeenten niet het wiel opnieuw moeten uitvinden.
 - Leren van elkaar door ervaringen te delen.
 - Beschikbare capaciteiten zo effectief mogelijk inzetten waardoor er zo veel mogelijk impact gemaakt kan worden.



- Verder brengen van vastgelopen projecten.
3. Om continuïteit te waarborgen is het van belang om kennis en expertise structureel te borgen en te ontsluiten:
- Borgen van kennis en kunde in de regio via digitale platformen en in fysieke kennisdeling, zoals werkgroepen en thematische kennissessies.
 - Vertalen van beschikbare kennis naar regionale context.

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijsden
.gronsveld
.margraten
.mariadorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maarland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

U ontvangt de volledige Voortgangsrapportage 2025 RES ZL en het Programmaplan 2025 RES ZL als bijlagen bij deze raadsinformatiebrief.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Eijsden-Margraten,
De secretaris, De burgemeester,



BLOESEM VAN HET ZUIDEN